

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΕΤΟΣ Α΄

15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1892

ΦΥΛΛ. Δ΄.

ΠΕΡΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΑΔΙΑΦΟΡΙΑΣ

(συνέχεια θρα προηγ. φύλλον.)

I

Ὁ Μωϋσῆς, πρὶν ἢ εἰσελθῆ εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἐξελέξατο δώδεκα ἐκλεκτοὺς ἄνδρας ἐκ τῶν διαφορῶν φυλῶν, οὓς ἐπέμψεν εἰς τὴν ἁγίαν Γῆν, ἵνα ἐκ τοῦ σύνεγγυς λάβωσιν ἀκριβεῖς γνώσεις περὶ τῆς χώρας καὶ τῶν αὐτῆς κατοίκων. Οὗτοι πολλοὺ γε καὶ δεῖ, ἵνα ἐκπληρώσωσι τὴν διαταγὴν τοῦ Μωϋσέως, ἐκ φόβου καὶ δειλίας δὲν μετέβησαν ἐκεῖ, καὶ ἵνα δικαιολογήσωσι τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτοῖς ἐντολὴν, ἀνέβησαν μόνον ἐπὶ τοῦ λόφου τοῦ ὄρους καὶ ἔρριψαν ἐπιπόλαιον βέλημα ἐπὶ τῆς γῆς τῆς Παλαιστίνης· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖθεν ὁ φόβος παρίστη τὰ ἀντικείμενα ἄλλοῖα ἐν τῇ αὐτῶν φαντασίᾳ, ὥστε ὑπέστρεψαν φέροντες τῷ Μωϋσῇ πάντῃ ἀνακριβεῖς πληροφορίας. Οὕτω καὶ πολλοὶ τῶν Χριστιανῶν, χωρὶς νὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὸν μέγαν καὶ ἀειθαλῆ λειμῶνα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἀποφαίνονται περὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, καὶ οὕτω ὀλίγον κατ' ὀλίγον διαδιδόντων αὐτῶν τοῖς ἄλλοις οὐχὶ ἀκριβεῖς πληροφορίας, γεννᾶται βαθμηδὸν ἡ ψύχρανσις καὶ ἡ ἀδιαφορία περὶ τὴν θρησκείαν. Ἄνθρωποι, ἔστωσαν καὶ πεπαιδευμένοι, εἴτε διότι ἀνέγνωσαν ἄθεόν τι σύγγραμμα, εἴτε ἤκουσαν παρά τινος ἀντιθρησκευτικὰς τινας ἰδέας, ἃς τινες ἀκριτομύθως ἐκπέμπουσι, δίδουσι πρὶν τοῖς λόγοις αὐτῶν, καὶ οὕτω μακαίνουσι τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα. Εἶνε ἀληθές, ὅτι ἀφοῦ ἐγεννήθη ὁ Χριστιανισμὸς, εὐθὺς εἶχε καὶ τοὺς προσβάλλοντας αὐτὸν καὶ ταῦτο, κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν, διότι ἐνῶ ἐπολεμεῖτο ἐτι μᾶλλον ἐθροιάμευον αἱ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ αὐτοῦ περιεχόμεναι ἀλήθειαι. Εἶνε ἐπίσης ἀληθές, ὅτι οὐδεὶς αἰὼν παρῆλθεν ἄνευ ἀγῶνος καὶ πάλης. Ἀνεφάνησαν καὶ Κέλσοι καὶ Πορφύριοι καὶ Ἄρειοι καὶ Μακεδόνιοι καὶ Εὐτυχεῖς καὶ Ἰουλιανοὶ παραβάται, ἀλλὰ καὶ ὑπερασπισταὶ τῶν θεῶν ἀληθειῶν Ὠριγένοι, Ἀθανάσιοι, Βασίλειοι, Κύριλλοι, Γρηγόριοι. Εἶνε ἀληθές, ὅτι κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα καὶ κατὰ τὸν παρόντα ἀνεφάνησαν ἄνδρες προσβάλλοντες τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν καὶ ὁ Βολταῖρος καὶ οἱ ἐγκυκλοπαιδισταὶ καὶ ὁ Στράους καὶ ὁ Βύχνερ, ὁ Μολεσχότ, ὁ Φόχτ, ὁ Σοπενχάουερ καὶ ὁ Χάρτμαν. Ἄλλ' οἱ ὑβριστὰὶ οὗτοι τοῦ χριστιανισμοῦ ἴστανται μεμονωμένοι μεταξὺ τῶν σοφῶν καὶ ἐπιστημόνων. Ἀπ' ἐναντίας δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ μεγάλοι σοφοὶ, ποιηταὶ, ἐπιστήμονες καὶ πολιτειολόγοι τῶν νεωτέρων χρόνων, ἀπὸ τοῦ Μοντεσκιέ τοῦ Ρουσσώ, τοῦ

Λαμαρτίνου, του Καντίου, του Σχελιγγίου, του Έγγελου μέχρι του Ου-
 γώ, του Γκιζώτου, του Ούμβόλδου, του Γλάδστωνος, του Λότσε δι-
 λαύσι μετά πολλής εύλαθείας, ως αληθείς Χριστιανοί, υπέρ του χρι-
 στιανικού θρησκευματος. Αι θεΐαι του Χριστιανισμού αλήθειαι αείποτε
 κατίσχυσαν εν τῷ κόσμῳ, διότι ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶνε ἀνθρώπινον ἰ-
 πινότημα, ἀλλ' εἶνε ἡ τελεία γνώσις, ἡ τελεία ἀλήθεια, εἶνε ἡ τελεία
 σοφία, εἶνε ὁ διδάσκαλος ὅστις ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατελθὼν ἔλυσε τὰ δυ-
 σκολώτερα τῶ ἀνθρώπῳ προβλήματα, ἅπερ πρὸ αἰῶνων ὄλων κατεβασάνιζον
 τὰς ἐξόχους τῆς ἀνθρωπότητος διανοίας, πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ βαίνει.
 Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις τὴν θρησκείαν τοῦ Ἰησοῦ, ἥτις οὐδὲν
 ἄλλο ἐστίν, εἰμὴ τὸ φῶς τοῦ ἀπείρου, πρέπει νὰ μελετήσῃ αὐτὴν, πρέ-
 πει νὰ ἀφιερῶτῃ χρόνον τῆς ἡμέρας τοῦ βίου εἰς τὴν σπουδὴν αὐτῆς,
 ἵνα δυναθῆ, ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπεται τῶ ἀνθρώπινῳ πνεύματι νὰ ἐρευνησῇ
 τὸ ἀπειρον. Δὲν προσήκει ὅμως νὰ προκαταλαμβάνηται ἐκ λόγων κενῶν
 πάσης θασυμότητος καὶ νὰ κηρύσσεται ψυχρὸς καὶ ἀδιάφορος πρὸς
 τὴν ἀγίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ θρησκείαν, ἐξ ἧς καὶ μόνῃς ἐξαρτά-
 ται ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου.

Κατὰ τὸ προπαρελθὸν ἔτος ταγματάρχης τις τοῦ πεζικοῦ ἐν Δρέσδῃ
 τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Σαξωνίας, θέλων νὰ δρέψῃ δόξαν Ἐροστράτου ἐγρα-
 ψε φυλλάδιόν τι ὑπὸ τὸν τίτλον καὶ πρῶται σκέψεις καὶ ἐκεῖ διὰ
 καλάμου ἀνεπιστήμονος καὶ ἀτέχνου προσέβαλε τὸ Χριστιανικὸν θρη-
 σκευμ. Ἀλλ' εὐθὺς τὸν τοιοῦτον οἱ σοφοὶ καθηγηταὶ Φρίκε καὶ Βάισε,
 οἵτινες ἅπαντα αὐτῶν τὸν βίον ἀφιέρωσαν εἰς τὴν μελέτην τοῦ Χριστιανι-
 σμοῦ, μετὰ λόγου ἀνήρρεσαν καὶ κατέστησαν ἀληθῶς μαρὸν ἐν ταῖς αὐ-
 τοῦ ἀποδείξεσιν· ἡ δὲ Γερμανικὴ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἐξεδιώξεν ἐκ
 τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ὡς ἀνάξιον νὰ φέρῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὸ
 ἔμβλημα τοῦ σταυροῦ. Καὶ ἐπειδὴ πολὺς λόγος ἐγένετο καὶ ἐν ταῖς
 ἑλληνικαῖς ἐφημερίσι περὶ τοῦ ἐσχάτως ἀποθανόντος Ἐρνέστου Ῥενάν,
 δὲν κρίνω ἄσκοπον νὰ ἀναφέρω ὅτι ὁ μεγαλοφυέστερος οὗτος τῶν τοῦ πα-
 ρόντος αἰῶνος ἀνδρῶν, ὁ ἀφιέρωνας ἅπαντα τὸν αὐτοῦ βίον, ἵνα διὰ
 τῆς κριτικῆς κλονίσῃ τὰς Χριστιανικὰς πεποιθήσεις, περὶ τοῦ προσώπου
 τοῦ Ἰησοῦ, ἐτι μᾶλλον ἐπισκοτεῖ καὶ δεινότεραν καθίστησι τὴν ἱστο-
 ρικὴν τοῦ προβλήματος λύσιν. Καὶ ὄντως, ὁ μετ' ἐπιστάσις μελετῶν τὰ
 συγγράμματα αὐτοῦ καὶ μὴ προκατειλημμένος θαυμάζει μὲν τὴν γλαφυ-
 ρότητα τοῦ ὕφους αὐτοῦ, ἀλλ' ὁμολογεῖ ἐν εὐκρινείᾳ ὅτι ὁ ἐ-
 ξοχος τῆς Γαλλίας ἀνὴρ διήλθε τὸν βίον αὐτοῦ αἰείποτε κυμαινόμενος
 μεταξὺ πίστεως καὶ ἀμφιβολίας. Ἐν τῷ ἰδίῳ συγγράμματι τοῦ βίου
 τοῦ Ἰησοῦ μάλιστα ἐμελλε νὰ ἐπιθέσῃ τὸν τελευταῖον λίθον κατακρημνίζει
 καὶ καταλύει ὁ ἴδιος τὸ ἔργον τῶν χειρῶν του. Ἴδου τί ἀναφέρει· Ἐὖ
 Ἰησοῦ, εἶναι ἡ ἀπκράμμιλος καὶ ἀκένωτος ἀρχὴ πάσης ἠθικῆς ἀναγεν-
 νήσεως, ὁ δημιουργὸς τοῦ κώδικος τῆς ζωῆς τῆς τελειότητος, ὁ ἰδρυτὴς τοῦ ἀ-

Πολύτου θρησκευματος οὐ μόνον τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ παντὸς ἄλλου κά-
 ταικουμένου ὑπὸ ἠθικῶν καὶ νοητῶν ὄντων πλανήτου, πρὸς ὃν δικαίως
 ἢ ἀνθρωπίνῃ συνείδησις ἀπέδωκε τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Πάν
 ὅ,τι ἐπιχειρηθῆ ἐκτὸς τῆς Χριστιανικῆς παραδόσεως θ' ἀποβῆ ἄγονον.
 Οὐδεὶς οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπερακοντίσῃ τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους διδαχὴν.
 Ἄς προσέξωμεν νὰ μὴ καταστῶμεν συνένοχοι τῶν ἠθικῶν ἀποτελεσμά-
 τῶν, ἅτινα θὰ συνεπήγετο ἡ ἐξασθένεισι τῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ.»

(ἔπεται συνέχεια)

† ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΡΑΣΧΗΣ Ἀρχιμανδρίτης

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

συνέχ. ὄρα προηγ. φύλλον.

Βραδύτερον ἐπὶ τῶν ἱστορικῶν καλουμένων χρόνων, ἀπαντῶμεν ἀκ-
 μάζον ἐν Ἑλλάδι σπουδαιότατον πολιτικὸν Σωματεῖον, τὸ «**Ἀμφο-
 κτυορικὸν Συνέδριον**» ἢ «**τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων**». 1) Ἀφορμὴ τῆς
 συστάσεως τοῦ Ἀμφικτυονικοῦ τούτου Συνεδρίου ὑπήρξε,
 κατὰ τὸν διάσημον συγγραφέα τῆς ἱστορίας τῆς Νομοθεσίας Pastoret,
 ἡ ἀνάγκη ἦν συνησθάνθησαν, νὰ συνενωθῶσιν οἱ εἰς πολλὰς τότε κε-
 χώρισμέναις ἐθνικαῖς πολιτείας διεσπασμένοι Ἕλληνες, πρὸς ἀπόκρουσιν
 τῶν ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν. 2) Τὸ Συνέδριον τοῦτο ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν Πρέ-
 σβῶν, οὓς ἀπέστελλον δώδεκα αὐτοτελεῖς πολιτείας, ὧν ἐκάστη ἀπέ-
 στελλε δύο πρέσβεις, οὕτω δὲ τὸ Συνέδριον συνέκειτο κυρίως ἐξ εἰκοσι τεσ-
 τάρων. Οἱ πρέσβεις οὗτοι ἐκαλοῦντο Ἱερομνήμονες καὶ Πυλαγόροι, ἢ Σφ-
 ῆδροι· οἱ Ἱερομνήμονες ἦσαν οἱ κύριως ἀντιπρόσωποι τῶν πόλεων, οἱ δὲ
 Πυλαγόροι, ἢ κατ' Οὐλιπιανὸν καὶ Σύνεδροι καλούμενοι, ἦσαν οἱ παρ' αὐ-
 τοῖς τὰς προτάσεις εἰσάγοντες, συζητοῦντες καὶ ὑποστηρίζοντες, ἔχοντες
 ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφίζεσθαι, ὡς οἱ Ἱερομνήμονες. (3) Τὴν δι-
 εϋθύνειν τῆς ψηφοφορίας εἶχον ἐν ταῖς Συνεδριάσεσιν οἱ Ἱερομνήμονες.
 Οἱ διπτοὶ οὗτοι πρέσβεις ἐξελέγοντο κατ' ἔτος, οἱ μὲν Ἱερομνήμονες
 διὰ κλήρου, οἱ δὲ Πυλαγόροι διὰ ψήφου. Ἡ κλήρωσις ἐγένετο καθ'
 ἓν τρόπον καὶ ἡ τῶν δικαστῶν, ἥτοι ἐξ ὄλων τῶν πολιτῶν, ἄνευ ἀπαι-
 τήσεως ἰδίων τινῶν γνώσεων ἢ ἱκανοτήτων, πλὴν τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῆς
 συνειδήσεως· ἦν τῶν Πυλαγορῶν ἡ κρίσις καὶ πείρα ἐμελλον νὰ φω-
 τιζῶσιν. Οἱ Πυλαγόροι ἐξελέγοντο διὰ ψήφου, ἵνα ἀνέκωσιν εἰς τὴν αἰσι-
 κρατίαν τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς πείρας. 4) Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἦτο ἀδιάφο-

1) Καὶ «**Κοινὸν τῶν Ἑλλήνων Συνέδριον**» ἐκαλεῖτο.

2) Pastoret Stor. della leg. V. l. p. 608 609.

3) Ραγκαβῆ Ἀρχαιολ. τ. ΙΕ. σ. 42.

4) Ραγκαβῆ Ἀρχαιολ. τ. ΙΕ. σ. 42.

ρος, εξαρτώμενος ἐκ τῆς θελήσεως τῆς πεμπούσης αὐτοῦς πόλεως, ὡς ἐν ταῖς δίκαις ἀδιάφορός ἐστιν ὁ ἀριθμὸς τῶν δικηγόρων τῶν διαδίκων, διότι καὶ οἱ Πυλαγόροι ἦσαν κυρίως δικηγόροι τῶν ἰδίων πόλεων, ἢ σύμβουλοι καὶ ὁδηγοὶ τῶν Ἱερομνημόνων, αὐτῶν τὴν ἀγνοίαν καὶ ἀπειρίαν διορθοῦντες. Εἰς ἐκτάκτως σπουδαίας περιστάσεις ἐκαλοῦντο εἰς τὸ Συνέδριον, πλὴν τῶν Ἱερομνημόνων καὶ τῶν Πυλαγορῶν, καὶ πάντες οἱ συνελθόντες εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ ἐν Δελφοῖς Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος λόγῳ εὐσεβείας, ἢ τοιαύτη δὲ δημοκρατικὴ Συνέλευσις ὠνομάζετο **Ἐ κ κ λ η σ ί α**.

Τὸ Ἀμφικτυονικὸν Συνέδριον συνήρχετο δις τοῦ ἔτους, κατὰ τὸ ἔαρ καὶ τὸ φθινόπωρον, ἦτοι, καθ' ἃς ἐποχὰς μετὰ πολλῶν ἐτῶν πάροδον, ἐπὶ Καρόλου τοῦ Μεγάλου, συνήρχοντο ἐν Γαλλίᾳ τὰ «*Plaids Gene-raux*», 1) Καὶ τὸ μὲν ἔαρ συνήρχετο περὶ τὸν Ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Δελφοῖς, τὸ δὲ φθινόπωρον περὶ τὸν Ναὸν τῆς Ἀμφικτυονίδος Δήμητρος, κείμενον εἰς τὴν κώμην Ἀνθήλην, πλησίον τῶν Θερμοπυλῶν. 2)

Τὸ Ἀμφικτυονικὸν Συνέδριον ἀρχικὸν σκοπὸν εἶχε, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Στράβωνος, θρησκευτικόν, ἦτοι τὴν ὑπὸ τῶν περιοίκων ὑπεράσπισιν καὶ ἀξιοπρεπῆ κοινὴν λατρείαν τοῦ ἱεροῦ, μετὰ τῆς τελέσεως τῶν περὶ αὐτὸ θρησκευτικῶν πανηγύρεων. 3) Προϊόντος τοῦ χρόνου προσέλαβε πολιτικὸν χαρακτῆρα, διότι διεσκέπετο περὶ τῶν κοινῶν συμφερόντων τῶν πόλεων, ὑπέσχοντο δὲ καὶ κοινὴν ἀντίστασιν, κατὰ παντός ἐχθροῦ ἐπιχειροῦντος νὰ βλάβῃ τὰς πόλεις, αἵτινες μετεῖχον τοῦ αὐτοῦ Συνεδρίου. Ἐντεῦθεν προὔλαμβάνε τὰς ἀμοιβαίας τῶν πόλεων βιαιοπραγίας καὶ πιέσεις, ἐκώλυε τὰς μεταξὺ τῶν γειτόνων ἐριδας ἢ ἀναφύονται, ἢ ὄταν ἀνεφύοντο, κατέπαυεν αὐτάς, καὶ καθιέρου ἐν Ἑλλάδι ἐπιεικεῖς ἀρχὰς διεθνoῦς δικαίου. 4)

Τὸ ἀνωτέρω Συνέδριον ἐπεκλήθη **Ἀμφικτυονικὸν** διότι ἰδρυτῆς αὐτοῦ θεωρεῖται Ἀμφικτύων ὁ υἱὸς τοῦ Δευκαλίωνος. Τὸ ὄνομα Ἀμφικτύων ἔφερον καὶ δύο ἀρχαῖοι Βασιλεῖς, εἰς τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἕτερος τῶν Θερμοπυλῶν. Ὁ Freret ἀμφισβητεῖ τὴν σύστασιν τοῦ Ἀμφικτυονικοῦ Συνεδρίου εἰς τόσῳ ἀρχαίαν ἐποχὴν, τὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ Δευκαλίωνος. 5) Ὁργανιστῆς τοῦ Συνεδρίου ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Στράβωνος, ὁ Ἀργεῖος ἦρως Ἀκρίσιος πατὴρ τῆς Δανάης. Ὁ ἐθνικὸς συγγραφεὺς τῶν πολιτικῶν ἀρχαιοτήτων φρονεῖ, ὡς πιθανώτατον, ὅτι ἀρχαιοτάτα καὶ ἀφανῶς ἤρξατο τὸ Συνέδριον ἀπὸ τῶν ἀμέσων τοῦ Ναοῦ περιοίκων, βαθυμηδὸν δ' ἐξετάθη μετὰ τῆς λατρείας δι' ἣν συνέστη, καὶ εἰς ἄλλους

1) Hist. de France par Henri Martin 7 II. p. 277.
 2) Valois Mem. dell'Acad. delle iscriz. e belle lettere I. III. p. 191.
 3) Ραγκαβῆ Πολ. Ἀρχ. T. IE. σ. 40.
 4) Αὐτ. σ. 47.
 5) Freret Mem. dell'Academ. T. XLVII p. 71.

λαοῦς, καὶ ἴσως δύο Ἀμφικτυονίαι, ἡ Φωκικὴ καὶ ἡ Θεσσαλική, συνεχω-νεύθησαν εἰς μίαν, ἢ ἡ Θεσσαλικὴ μετεφυτεύθη καὶ εἰς Φωκίδα. Ὁπωσόποτε τὴν ἀρχαιότητα τῆς Ἀμφικτυονίας ταύτης ἀποδεικνύει ἀναμφισβήτητον, τὸ γεγονός, ὅτι ἐν αὐτῇ ἤδρευον ἐν ἴσῃ μοίρᾳ λαοὶ ὧν ἡ δύναμις καὶ ἡ πολιτικὴ θέσις ἦν ἀνισωτάτη ἐν τοῖς ἱστορικῶς χρόνοις. 1) Πρὸ τῆς συγκροτήσεως τοῦ Ἀμφικτυονικοῦ αὐτοῦ Συνεδρίου, ἄμνησον τὰ ἀπαρτίζοντα αὐτὸ μέλη τὸν ἐπόμενον ὄρκον διασωθέντα ὑπὸ τοῦ Δισχίνου.

(ἀκολουθεῖ)

A. ΣΩΜΕΡΙΤΗΣ

Ο ΠΑΠΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤ:

ΕΝ Τῇ ΕΛΛΗΝΙΚῃ ΙΣΤΟΡΙΑ

(συνέχεια ὄρα προηγ. φύλλον)

Ὁ Κάρολος εἰς τὴν Ἰταλίαν δὲν ἔδειξε γενναιότητα καὶ κατεφαι-νετο ὅτι σκοπὸς αὐτοῦ ἦτο ἡ κατάκτησις, ἕνεκα τῆς ἀπολύτου ἐξου-σίας, δι' ἧς ἐπεβάλλετο ὡς κυρίαρχος καὶ ἐτιμῶρι τοὺς κατοίκους. Ἐν Ρώμῃ λ.χ. Ἑβραῖοί τινες προσέβαλον τοὺς ἀκολούθους του καὶ αὐτὸς ἀμέσως διέταξε τὸν Giè νὰ τιμωρήσῃ τοὺς πταίστας ἰουδαίους, ἐξ ὧν, ἐξ ἀπηγγονίσθησαν ἐν τῷ Cambo di Fiore. Ἐπίσης ὁ ἐλευθερωτῆς τῆς χριστιανωσύνης Κάρολος ἔστησεν ἀγγόνας εἰς τινὰ μέρη τῆς πόλεως

Par quoi l' on peut noter

Que sa puissance estoit bien singuliere (2)

Ἐν Νεαπόλει ἰδίως, ἐφάνη θρησκομανὴς καὶ ἄσματος καὶ ἄσελγῆς. Καὶ αὐτοὶ ἐκεῖνοι οἱ στρατιῶται δὲν ἐσεβάσθησαν τὴν τιμὴν τοῦλάχιστον τῶν Ἰταλῶν. (3) Οἱ δὲ προύχοντες ἀντι νὰ λάβωσιν ἀμοιβὰς διὰ τὴν ταχῆσαν αὐτῶν ὑποταγὴν, ἐστερήθησαν τῶν τιμῶν καὶ τῆς περιουσίας, ἃς ἔδωκεν εἰς τοὺς γάλλους του. Ὁ Comines ἱστορεῖ ὅτι Tous es-tats, et offices furent donnez aux François, à deux ou trois. Ἐν Ἰταλίᾳ ὑπῆρχον λόγοι δυσαρεσκείας κατὰ τῶν ἰδίων Ἀρχῶν καὶ ἐθεώρουν τοὺς Γάλλους ἱκανοὺς πρὸς ἀνακούρησιν τῶν δεινῶν, ἐθεώρουν αὐτοὺς ἐλευθερωτὰς καὶ φίλους· ἀλλὰ τάχιστα εἶδον ὅτι ἐπλανῶντο, ἕ-νεκα τῆς ἐλαφρότητος τοῦ Καρόλου καὶ τῆς ἀταξίας καὶ ὀμότητος τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ. Ὡστε ἡ χαρὰ τῶν ἰταλῶν φιλογάλλων ἐστρά-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

1) Ἰστορία τῆς Φωκίδος Ἰ. Π. Ρίζου Ραγκαβῆ T. IE. σ. 38.
 2) Andrea della Vigna Vengier d' honneur.
 3) Corio Storia di Milano μέρος VII σελ. 939 - Benedetti fatto d' arm del Tarò. - Comines, Memoires - Guicciardini, Storia d' Italia B. 61. 1.

φη εἰς λύπην. (1) Ἐνεκα τῆς ἀκολασίας τούτων τῶν ἐν Ἰταλίᾳ Γάλλων, διεδόθη καὶ ἡ ἐπαχθὴ νόσος, ἣτις ἐνέπνευσε τὸν Παιτητὴν Φραγκαστόρον ἐν τῷ λαμπρῷ ποιήματι εἰς τρεῖς ἄσματα, τιτλοφορούμενα *De Syphilitide seu de morbo Gallico*. Εἰς τὴν γαλλικὴν τούτην εἰσβολὴν οὐχὶ τόσοι τιμὴν ἀποδίδουσι τινὲς τοῖς Γαλάταις, ἔνεκα τῆς διαδόσεως τῆς νόσου ἣτις σὺν τοῖς πολλοῖς ὀνόμασιν ἔλαβε καὶ ἐκεῖνο *morbo gallico*, ἂν καὶ οἱ προσβληθέντες γάλλοι ἔκριναν καλλίτερον τὸ ὄνομα *morbo campano* καὶ τινες τούτων εἰς αὐτοὺς τοὺς τότε Νεαπολιτάνους ἀποδίδοντες τὸ αἴτιον *morbo neapolitano* ἐκάλεσαν, ἀλλ' ἡχῶ δὲν εὔρον.

Ἄν ὁ Κάρολος ἦτο νουνεχῆς (2) καὶ σκοπὸς αὐτοῦ ἦτο πράγματι νὰ ἀπελευθερώσῃ τοὺς χριστιανούς καὶ οὐχὶ νὰ καταστήσῃ χριστιανούς καὶ πρὸς αὐτούς νὰ φωνῆ ἀσπλαγχνος, τότε ἠδύνατο νὰ διέλθῃ τῆς Ἰταλικῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ, τούτεστι νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς χριστιανούς τῆς τε Ἑλλάδος καὶ Ἀνατολῆς. Ἡ διαγωγὴ του καὶ ἐκείνη τῶν στρατῶν του καὶ τοῦ στρατοῦ εἶνε τῆς ἀποτυχίας τὸ αἴτιον. Ἡ ἐν Ἰταλίᾳ δόξα του. — ἄς τὸ εἴπομεν — δὲν εἶνε συνέπειαι τῆς διανοίας του, οὐδὲ τῆς στρατιωτικῆς ἰσχύος του, ἀλλὰ τῶν περιστάσεων ὀλίγων εὐνοϊκῶν διὰ τοὺς Ἰταλοὺς, ἔνεκα παθῶν, μίσων καὶ τῆς πολιτικῆς τῆς χερσονήσου καταστάσεως. Ὅστε δὲν συμφωνοῦμεν, μετὰ τοῦ ἀειμνήστου Παπαρηγόπουλου, ὡς εἴπομεν, εἰπόντος, ὅτι ὁ Κάρολος «δὲν ἐξελέξατο πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ τελικοῦ σκοποῦ οὔτε τὴν εὐθυτέραν, οὔτε τὴν ὀρθωτέραν ὁδόν.» Τὰ αἴτια τὰ ὁποῖα ἀνωτέρω εἴπομεν ἔπρεπε νὰ ἀναφέρῃ ὁ σοφὸς ἱστορικὸς τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀχολούθως νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐξιστόρησιν εἰπών: «φυσικὸν ἦτο νὰ προκαλέσῃ τὴν δυσμένειαν τῶν διαφόρων τῆς χερσονήσου ταύτης δυναστῶν.»

Ὁ Παπαρηγόπουλος ἀκολουθεῖ λέγων, ὅτι ἡ Ἰταλικὴ δυσμείνεια ἔπρεπε ν' ἀναγκάσῃ τὸν βασιλέα ἢ νὰ ἀναλάβῃ ἀγῶνα προκαταρκτικὸν δεινότατον, ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Γαλλίαν ἀπρακτος, ἐγκαταλείπων κατ' ἀμφοτέρως τὰς περιστάσεις τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν κριδαὴν αὐτῶν τύχην. Τῷ ὄντι οἱ Ἐνετοὶ καὶ ὁ Πάπας Ἀλέξανδρος » ΣΤ' «συμμαχήσαντες μετὰ τῶν βασιλέων τῆς Καστελλίας καὶ τῆς Ἀρκαγονίας, ἐπετέθησαν κατ' αὐτοῦ.» Τί ἤθελε λοιπὸν ὁ ἡμέτερος ἱστορικὸς νὰ εἰσβάλῃ ὁ Κάρολος τοσοῦτον θαρρατικῶς καὶ νὰ μείνωσιν οἱ Ἰταλοὶ μετὰ τὰς χεῖρας δεδεμένοι; Νομίζομεν ὅτι σκέψις τοῦ γαλάτου βασιλέως ἦτο νὰ κατακτήσῃ τὴν Ἰταλίαν, εἰ δυνατόν, καὶ ἀκολούθως νικηφόρος νὰ κατακτήσῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀνατολήν. Ὁ Κάρολος ὁμοίως, πρὶν ἀναλάβῃ τὸν ἀγῶνα προσεπάθησε δι' ὑποσχέσεων νὰ λάβῃ σύμμαχον τὴν Ἐνετίαν, ἣτις ἀπεποιήθη. Ἀλλ' ἰδοῦσα εἶτα ἡ Ἐνετικὴ πολιτεία ὅτι τὰ γαλλικὰ στρατὰ ἠδύνατο νὰ φέρωσι κάπως ζημίαν εἰς τὰ συμφέροντα αὐτῆς, ἔ-

(1) Roscoe. The life and Pontificate of Leo IX. κεφ. IV.

(2) Π. βλ. Leonetti, Alessandro VI.

νεκα τῶν περιστάσεων, ἀπέστειλεν πρέσβην εἰς Μεδιόλανα νὰ μάθῃ τὰς διαθέσεις τῆς ἐπικρατείας ταύτης, ἦν εὔρεν πολεμίαν τῷ Καρόλῳ καὶ νομίζουσαν τὸν Κάρολον ὡς μὴ ἔχοντα κρίσιν καὶ αὐτοῦ περὶ αὐτὸν ἐσκέπτοντο μόνον νὰ ἀποθησαυρίσῃσι χρήματα καὶ πάντες ὁμοῦ δὲν ἀπευτέλουν τὸ ἥμισ' ἐνὸς σοφοῦ ἀνδρός; (5) καὶ οὕτως ἐγένετο ἡ συμμαχία κατὰ τοῦ Καρόλου, ἐπιθυμία ἰδίως τοῦ Πάπα. Ὁ Παπαρηγόπουλος λέγει ὅτι ἐνικηφόρησε περὶ Φερνουόβο καὶ ἐπανήλθεν ἐντίμως εἰς τὰ ἴδια, ἀλλ' ἔδεδῆσε ὅνα παραιτηθῇ τῆς ἐκτελέσεως τῶν μεγάλων ἐκείνων βουλευμάτων. «Οἱ ἱστορικοὶ εἰς τὰ τῆς μάχης τούτης δὲν συμφωνοῦσιν, τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι τὸτέλος τῶν Γάλλων ἐν Ἰταλίᾳ ἔνεκα τῆς συμμαχίας κάκιζον ἢ ἦτο, ἐπεθύμουν δὲ νὰ ἀφίσωσι τὸ ἰταλικὸν ἔδαφος καὶ τὸ ἐπέτυχον, ἂν καὶ μετὰ τῆς μάχης. Εἰς τὴν μάχην ταύτην ἔλαβον μέρος καὶ πολλοὶ Στρατιῶται Ἕλληνας κατὰ τῶν Γάλλων, περὶ ὧν ὁ Rosmini ἐν τῷ βίῳ τοῦ Trivulzio μνησθὲν ποιεῖται οὐχὶ τόσοι εὐρημον, ὡς ἔρχομεθα νὰ πειρῶμεν πολλὰ τῶν γαλλικῶν λαφύρων.» ὁ Roscoe κατηγορεῖ εἰς τοῦτο μόνον τοὺς ἰταλοὺς καὶ τοὺς Ἕλληνας οὐδὲ κεν ἀναφέρει. Εἰς τοιαύτην περιστάσιν, νομίζομεν ὅτι ἅπαντες οἱ στρατιῶται, ἢ τοῦλάχιστον οἱ δυνάμενοι, ἢ ἔλαβον μέρος τῶν λαφύρων.

Τελειώνει δὲ ὁ ἡμέτερος ἱστορικὸς οὕτως πως: «Οὐδὲ ἠρέσθησαν καὶ ἀντίπαλοι τοῦ εἰς ταῦτα, ἀλλὰ κατεμήνησαν πάντα τὰ ἐν τῇ Ἀνατολῇ προπαρασκευασθέντα εἰς τὸν Βαγιαζῆτ, ὅστις, προειπὼν ἐν τῇ πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ΣΤ' εὐχαριστηρίῳ αὐτοῦ ἀπαντήσῃ ὅτι τὸ κίνημα θέλει ἀποβῆ ὀλέθριον εἰς τοὺς χριστιανούς, ἐτήρησε πιστῶς τὸν λόγον, ἔπαγαγὼν τιμωρίας δεινὰς εἰς τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἡπείρου καὶ τῆς Θεσσαλίας.»

(ἔπειτα συνέχεται)

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ.

ΨΥΧΟΣ

ΠΟΙΟΝ ψυχοί!... καὶ αἰσθανόμεθα πάντες τὴν ὀχληρὰν ταύτην αἰσθητικὴν γέροντες καὶ νέοι, πλούσιοι καὶ πένητες. Ψυχρὰ εἶνε ἡ αἰσθητικὴ αἰσθητικὴ ἡμᾶς κατὰ μέτωπον, ὡς ἐπανειλημμένα κεντήματα βελόνης, ἢ εἰσδύουσα εἰς τὰ ὅσῃ καὶ καταψύγουσα ἡμᾶς, ἢ διαπερῶσα τὴν μελωτήν καὶ φέρουσα ρίγος. Ψυχρὰ ἡ ὀμίχλη ἣτις ὀμίχλη καὶ ἀπότομος ὑπεισέρχεται εἰς τὸν λάρυγγα καὶ διακόπτει τὴν πνοὴν ἡμῶν, ἣτις εἰσέρχεται ἐν τῷ οἴκῳ μας μετὰ τὴν ἐκ λιγνύδος ὀσμὴν τῆς καὶ ἀναγκάζει ἡμᾶς νὰ συσπειρωθῶμεν εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἐστίας.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΛΙΟΥ, Storia della Repubblica di Venezia - Romanin, Storia documentata di Venezia tom. V - Cherrieri Histoire de Charles VIII
ΜΟΥΣΕΙΟ ἸΑΚΩΒΟΥ

ψυχρός ὁ ἥλιος, ὅστις πειρᾶται νὰ διασχίσῃ τὰ νέφη οὐρανοῦ φαίου καὶ κατηφοῦς· ψυχραὶ αἱ σιγηλαί, διάστεροι καὶ φαιναὶ νύκτες· ψυχὸς ἔξω, ψυχὸς οἶκαδε, ψυχὸς πανταχοῦ!...

Ἐπομονή, εὐρεσκόμεθα ἐν ὄρα χειμῶνος, εἶνε καιρὸς πλέον· σήμερον χιών, πάγνη, πάγος. Ἀύριον ἔρχεται ἄνοιξις, ἥτις διὰ τοῦ μειδιάματός της θὰ φυγαδεύσῃ τὰ νέφη, θὰ φέρῃ λάμποντα τὸν ἥλιον, ὑπὸ τὴν μαγικὴν ἐπαφὴν τοῦ ὁπίου, θὰ βλαστήσωσιν ἄνθη δροσοβόλα καὶ εὐώδη, ἐκεῖ ὅπου τώρα ἐξαπλοῦται ἀπαλὴ ἡ χιών, ἥτις διὰ τῆς νεανικῆς αὐτῆς πνοῆς, θὰ ἐπιχύσῃ ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ αὐρανὴν θερμῆς καὶ ζωῆς. Ὡ καὶ, θὰ ἔλθῃ, θὰ ἔλθῃ τὸ ἔαρ καὶ τὸ πᾶν θέλει ἀναγεννηθῆ.

Ἄλλ' ἐγὼ ἐπεθύμουν νὰ ὁμιλήσω περὶ ἐτέρου τινὸς ψύχους, τὸ ὁποῖον πάντες αἰσθανόμεθα, ὅπερ πάντες ὀρέλομεν νὰ βεβαιώσωμεν, καὶ τὸ ὁποῖον πάντας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καταψύχει.

Τὸ ψυχὸς ὅπερ ἔχομεν ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐν τῷ νῷ, ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ. Καὶ καὶ εἰς τὴν γαλήνιον οἰκογενειακὴν ἀτμοσφαιρᾷ αἰσθάνεται τις τὸ ψυχὸς τοῦτο· καθότι ἡ γυνὴ παρητήθη τῆς ὑψηλῆς αὐτῆς ἀποστολῆς, τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ ἔρωτος, ἵνα ἀσχοληθῇ μόνον περὶ τῆς ἰδίας χειραφετήσεως, διότι ἡ μανία τοῦ διδασκατορίζειν ἐξήλειψεν ἐν αὐτῇ τὰς γλυκείας ἐκείνας ἀδυναμίας, αἵτινες τοσοῦτον προσφιλῆ καὶ χαρίεσσαν τὴν καθιστῶσι, καὶ κατέστησεν αὐτὴν ὄν ἀνώμαλον, σκληρὸν, ἀκαμπτον....

Ἀγαπῶ τὰς λογίας γυναῖκας· θαυμάζω ταύτας, καὶ ἐπεθύμουν νὰ ταῖς ὁμοιάσω, ἂν αὐταὶ ἔζων ἔτι ἐκ τῶν προσφιλιῶν αὐτῶν αἰσθημάτων, ἂν αὐτὰ ταῦτα τὰ αἰσθήματα, ἔδιδον εἰς αὐτάς τὴν ἐμπνευσιν, ἂν ὠδήγουν τὸν κάλαμον αὐτῶν, ἂν ἐφώτιζον τὸ πνευμά των, ἂν ζῶσαι ἐν τῷ φιλολογικῷ κόσμῳ ἔμενον οὐχ ἥττον καλαὶ μητέρες, τρυφεραὶ σύζυγοι. Ἄλλὰ πόσας ἐκ τῶν λαμπρῶν τούτων ἐξαιρέσεων δυνάμεθα νὰ ἀριθμήσωμεν;

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ σημερινὴ γυνὴ, βεβουλισμένη ἐντὸς πληθύος περιδικῶν, ἐφημερίδων, φιλοσοφικῶν βιβλίων, δὲν εὐρίσκει καιρὸν ὅπως καταθέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐρρυτιδωμένου μετώπου τοῦ συζύγου αὐτῆς ἐν φίλημα, προσηλωμένη ἐν τῇ πολιτικῇ, ἐν ὑψηλαῖς διδασκαλίαις, προσέχουσα εἰς τὰς κοινωνικὰς ἐξελίξεις, δὲν δύναται νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀνάγκην, ὅπως περιπτυχθῇ τὰ τέκνα της, ἀσχολουμένη ἀπὸ πρώτης μέχρι ἐσπέρας, περὶ συλλόγων ἀμοιβαίας βοήθειας, περὶ μετριοφρόνων ἢ ριζοσπαστικῶν ἑταιριῶν, περὶ συνελεύσεως εἰρήνης καὶ πολέμων, ἀσφικτῆ ἐν τῷ οἰκογενειακῷ κύκλῳ. Ὁ σύζυγος βλέπει αὐτὴν μόνον ἐπ' ἄλλῳ, κατὰ τὰς ὥρας τοῦ γεύματος, πάντοτε τεταραγμένην, πάντοτε νευρικὴν, ἀναλόγως τῶν συμβαμάτων τῆς ἡμέρας. Τὰ τέκνα διαβλέπουσι ταύτην ὡς μετέωρον ἐπὶ τινὰς μόνον στιγμὰς, καὶ οὐσα αὕτη ἀπησχολημένη, ἀφηρημένη, δὲν δύναται νὰ προσέξῃ εἰς αὐτὰ τοιοῦτοτρό-

πως δὲ ἡ οἰκογενειακὴ ἀτμόσφαιρα ψυχραίνεται, παγόνεται μάλιστα.

Κάμνει ψυχὸς καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν ἡμετέρων γένων, οἵτινες, πρὶν ἔτι γνωρίσωσι τὴν πλάνην, κηρύσσονται ἀπηγορευμένοι, κεκοπιακότες, ἀπηυδαῖνοι παντὸς καὶ πάντων, κεκορεσμένοι δὲ περιστέλλονται ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς διανοίας αὐτῶν, καὶ μόλις εἰκοσαετῆς εἶναι ἤδη γέροντες!... Ποῦ ἡ γενναία ἐκείνη νεότης, πλήρης εὐτολμίας καὶ θάρρους; Ποῦ οἱ νέοι οἵτινες ἐπὶ δεκαετίαν ἔζων μεθ' ἐνὸς καὶ μόνου ἐνθέου ἰδανικοῦ ἐν τῷ νῷ, μεθ' ἐνὸς καὶ μόνου ἐν τῇ καρδίᾳ ἔρωτος;... Ποῦ αἱ ψυχαὶ ἐκεῖναι αἱ θερμαινόμεναι ὑπὸ ποιήσεως καὶ τρυφερότητος ὄνειρων;...

Οἱ σημερινοὶ νέοι οὐδὲν ἰδανικέουσι πλέον, τὸ πᾶν ἀποφυλλίζουσι, τὸ πᾶν καθιστῶσιν ὑλικόν, δὲν ἔχουσι πλέον ὄνειρα, δὲν ἔχουσι πλέον πλάνας. Ζητοῦσιν, ἐρευνῶσιν, ἀναδιφῶσι, θέλουσι τὸ ἀληθές, τὸ πραγματικόν, θέλουσι νὰ ἴδωσι καὶ τὰ μυχώτερα τῆς καρδίας καὶ χάνονται, ἀποπλανῶνται, γηράσκουσι ἐν τῇ ἀκάρπῳ ταύτῃ ἐρευνῇ, μὴ αἰσθανθέντες, μὴ δυναθέντες νὰ ἐμπνεύσωσιν ἔρωτα ἀληθῆ· ἅμα δὲ κυριευθῶσιν ὑπὸ τῆς νοσταλγίας τῆς οἰκογενειακῆς ἐστίας, προστρέχουσι εἰς τὸ μόνον μέσον ὅπερ εἰς αὐτοὺς ἔμεινεν, εἰς τὴν τετάρτην σελίδα ἐφημερίδος, ὅπως συνδέσωσι τὸν βίον των μετ' ἄλλου τινὸς ὄντος, ἐπίσης γηράσαντος καὶ μαρανθέντος.

Κάμνει ψυχὸς, τόσον ψυχὸς καὶ εἰς τὴν καρδίαν τῶν δεσποινίδων ἐκεῖναι, αἵτινες μόνον διὰ ταινίας, ὑράσματα καὶ μύθους ἀσχολούμεναι, προκρίνουσι τὸν θαυμασμὸν τῶν πλείστων, ἢ τὸν ἔρωτα ἐνὸς καὶ μόνου, ἀρκούμεναι εἰς τοὺς μικροὺς θριάμβους τῆς καλλονῆς αὐτῶν, μὴ δίδουσαι ἄλλον σκοπὸν εἰς τὸν βίον αὐτῶν ἢ τὴν ἡδονὴν καὶ τὰς διασκεδάσεις, ἄλλο τέρας, ἢ τὴν κατάκτησιν πλουσίου συζύγου!

Ψυχὸς εἰς τὴν νέαν ἡμῶν φιλολογίαν μεστὴν ἀμφιβολιῶν καὶ ἀβεβαιότητων, ψυχὸς ἐν ταῖς σελίσιν πολλῶν βιβλίων ὑπέρπλεων πικρίας καὶ ἀθυμίας, ὅπου μάτῃν ζητεῖ τις λέξιν ἀνακουφίσεως, παρήγορον ἰδέαν.

Ψυχὸς εἰς τὰ ἡμέτερα θέατρα, ἐπὶ τῶν σκηνῶν τῶν ὁποίων οἱ συγγραφεῖς ἡμῶν παρουσιάζουσι τὰ καθιδρα αὐτῶν ἔργα, ἐνώπιον κομποῦ δυσθυμοῦντος ἢ προκατειλημμένου, ὅπου ἡ τέχνη δὲν δρέπει πλέον δάφνας, δὲν αἶρει πλέον θριάμβους. Ὅπου τὸ ὠραιότερον ἀποτέλεσμα ἐνὸς ἔργου εἶνε ὅτι ἀφῆκεν ἀδιαφοροῦν τὸ κοινόν καὶ ὅτι κατέπεσεν ἄνευ δόξης, καὶ ἄνευ αἰσχύος.

Ψυχὸς εἰς τὴν διάνοιαν πολλῶν καλλιτεχνῶν, οἵτινες μὴ εὐρίσκοντες στήριγμα, ἐγκαταλειμμένοι ὑπὸ τῶν πλουσίων καὶ ἰσχυρῶν σβέννυνται ἐν τῇ πενίᾳ καὶ τῇ ἀπελπισίᾳ.

Ψυχὸς ἐν τῇ καρδίᾳ τοσοῦτων ποιητῶν, οἵτινες εἶδον πίπτον συντετριμένον τὸ ἱερὸν αὐτῶν ἰδανικόν καὶ οἱ ὁποῖοι ζητοῦσι νὰ πνίξωσι τὸν πόντον τῆς ἀποβλακώσεως τὴν διάνοιαν ἐν τῷ οἴκῳ καὶ τῇ ἀψίνθῳ.

Θεέ μου, Θεέ μου! πόσον ψῦχος, πόσον ψῦχος πανταχοῦ!... Ὁ! εἶθε τυλλάχιστον διὰ τὰς ἀπηγορευμένας καρδίας, διὰ τὰς ἐπισκοτισμένας διανοίας, διὰ τὰς τέχνας, διὰ τὰ γράμματα, διὰ τὴν κοινωνίαν, διὰ τὴν οἰκογένειαν, ν' ἀνατείλῃ ταχέως ἕνα αἰώνιον, χλιαρὸν, τὴν ἀναγέννησιν φέρον.

(Angelina Brocca)

ΣΙΑΩΝΗ ΣΑΛΟΥΤΤΗ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ ΧΟΛΕΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1855

(ὄρα προηγούμενον φύλλον)

Ἄς μᾶς ἐπιτραπῆ ἢ πρέλασας αὕτη καὶ ἄς ἐξακολουθήσωμεν τὴν διήγησιν ἡμῶν λέγοντες, ὅτι τὰ γνωστὰ κρούσματα, ἐκεῖνα δηλ. τὰ ὁποῖα ἀνέφερον εἰς τὴν Ἀστυνομίαν οἱ ἰατροὶ καὶ οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι, διαρκούσης τῆς ἐπιδημίας, ἀνέβησαν εἰς τὴν πόλιν 619, ὧν τὰ μὲν 286 ἐπὶ ἀνδρῶν, τὰ δὲ 333 ἐπὶ γυναικῶν. Καὶ ἐκ μὲν τῶν ἀνδρῶν ἀπέθανον 171, ἐκ δὲ τῶν γυναικῶν 355. Ἀνέκτησαν τὴν υγιείαν αὐτῶν 265. Εἰς τὴν ἐξοχὴν προσεβλήθησαν ἄνδρες μὲν 252, γυναῖκες δὲ 211· τὸ ὅλον 463. Ἐτελεύτησαν ἄνδρες 153, γυναῖκες 102. Ἐθεραπεύθησαν 208. Πλὴν τοῦ ἀριθμοῦ τούτου τῶν προσβληθέντων, πλείστοι ἄλλοι προσεβλήθησαν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ περὶ αὐτῶν οὐδεμία ἐγένετο καταγγελίς εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, μὴ αὕτη ὑποβάλλῃ τούτους εἰς περιορισμὸν, ἀλλ' αὐτοὶ εὐτυχῶς ἐθεραπεύθησαν. Ἐν γένει ἅπαντα τὰ γνωστὰ κρούσματα ἀνέβησαν εἰς 1082 οἱ θάνατοι 611 καὶ αἰτίσεις 471.

Ἡ ἀνελογία τῶν προσβληθέντων ἐπὶ τῶν ἀποθανόντων ὑπῆρξε 56 τοῖς ἑκατὸν εἰς τὴν πόλιν. Εἰς τὴν ἐξοχὴν 55 τοῖς οο. Πλὴν τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἐτελεύτησαν ἐκ τῆς Ἀγγλικῆς φρουρᾶς ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ 45. Ὡστε τὸ ὅλον τῶν θανόντων συμποσύνται εἰς 656. Τὰ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν κρούσματα ὑπῆρξαν ὀλιγώτερον τῶν ἐπὶ τῶν γυναικῶν κατὰ 6. Τὰ τῶν γυναικῶν περισσότερον κατὰ 6. Οἱ θάνατοι ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν 324, ἐπὶ τῶν γυναικῶν 287. Ἡ διαφορὰ τῶν κρουσμάτων καὶ τῶν θανάτων μεταξύ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν εἶναι μικρὰ, ἀλλ' ὅταν ἀναλογισθῶμεν, ὅτι οἱ ἄνδρες εἰσὶν ἐκτεθειμένοι μᾶλλον ἢ αἱ γυναῖκες, εὐκόλως πειθόμεθα, ὅτι τὰ κρούσματα καὶ οἱ θάνατοι φυσικῶς ἔπρεπε νὰ εἴεν περισσότερα εἰς τοὺς ἄνδρας. Ὅπως δὴποτε ἡ διαφορὰ εἶνε τοσοῦτον μικρὰ, ὥστε καταντᾷ ἀνεπαίσθητος.

Εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τῶν χολερικῶν ἀπὸ τῆς 31 Αὐγούστου (12 Νοεμβρίου) μέχρι τῆς 14)26 10βρίου εἰσῆλθον ἀσθενεῖς 92, ἐξ ὧν 56 ἐτελεύτησαν καὶ 36 ἐθεραπεύθησαν.

Ἡ γενικὴ κατάστασις τῶν θανάτων εἶναι ἡ ἑξῆς:

Ἀπὸ τῆς 26 7βρίου (8 8βρίου) μέχρι τῆς 19)31 8βρίου ἐτελεύτησαν 53. Ἀπὸ τῆς 1 9βρίου μέχρι 18)30 9βρίου 577. Ἀπὸ τῆς 19 9βρίου μέχρι 14)26 10βρίου 181. Ἐντεῦθεν ἐξάγεται ὅτι ἡ μεγαλητέρα ἐπίτασις τῆς ἐπιδημίας διήρκεσεν ἐπὶ 18 ἡμέρας, τούτεστιν ἀπὸ τῆς 1 μέχρι τῆς 18 Νοεμβρίου ἔτος παλαιόν.

Τὰ μέρη τῆς πόλεως ἕτινα προσεβλήθησαν ἦσαν τὰ ἀνωτέρω ἀπὸ τῆς συνοικίας τῆς Μητροπόλεως, Παντοκράτορος, Ἁγίου Νικολάου, Ἁγίων Ἀποστόλων, κατόπιν δὲ σποραδικῶς αἱ ἄλλαι συνοικίαι. Δεινὴ ἐνέπληξεν ἡ ἐπιδημία εἰς τὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ Ἁγίων Ἀποστόλων. Ὅλιγα θήματα ἀπὸ τῆς οἰκίας ἡμῶν καὶ σχεδὸν ἀπέναντι αὐτῆς ἐτελεύτησαν δύο ἄνθρωποι. Πρὸς τὸ ἀνώτερον μέρος κατὰ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Ἄννης προσεβλήθησαν πάμπολλοι καὶ οἱ πλείστοι αὐτῶν ἐτελεύτησαν.

Εἰς Πόγαλιν ἡ νόσος ἐξετάθη, ὥς καὶ εἰς Γαϊτάνη καὶ πολλοὶ ἀπέθανον.

Εἰς Μπαντόν, Καλλιπάδον, Βουϊάτον, Μαχαιράδον, Λαγοπόδον, Γαλάρον, Καταστάρι καὶ ἐκεῖ οὐχὶ ὀλίγοι ἀπέθανον.

Ἡ ὑπέρειξ καὶ τὰ θυνὰ δὲν προσεβλήθησαν. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἄξιότιμος ἡμῶν φίλος Κ. Διονύσιος Δαμουλιάνος ποτὲ Χριστοφόρου ἰατρὸς ἐκ Μαχαιράδου προσεβλήθη βαρέως, ἀλλ' εὐτυχῶς ἰάθη. Πλὴν τοῦ ἰατροῦ Παύλου Ρωμανέλλη μεταβάντος εἰς Καταστάρι καὶ προσβληθέντος καὶ ἀποθανόντος ὑπὸ χολέρας, οὐδεὶς τῶν λοιπῶν ἰατρῶν καὶ ἰδίως ἐκεῖνον τοῦ χολεροκομείου νυχθημερὸν καὶ εἰς ἀδιάκοπον ἐπαφὴν μετὰ τῶν χολερικῶν ὄντων, ἐπαθε.

Ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἱερέων ἐτελεύτησαν εἰς τὴν πόλιν ὁ Διονύσιος Αἰνάρδος, Θωμᾶς Ἄννης καὶ Φιλόθεος Ἄννης. Εἰς Πόγαλιν ὁ Διονύσιος Κόμη. Εἰς Μπαντόν ὁ Ἰωάννης Καθολίστριας Καρναντζούνης. Εἰς Σαρακινάδον ὁ Νικόλαος Κοντονή. Εἰς Γαϊτάνη ὁ Νικόλαος Παλιατσᾶς τὸ ὅλον ἱερεῖς ἑπτὰ.

Εἰς τὴν ἐκθεσιν τὴν ὑπὸ τῶν ἰατρῶν τοῦ χολεροκομείου ἐν τῷ υγιεινομίῳ παρουσιασθεῖσαν φαίνονται ἐν λεπτομερείᾳ ἡ κίνησις καὶ ἡ θεραπεία τῶν ἐν αὐτῷ χολερικῶν. Ἡ ἐκθεσις αὕτη περιέχει μεταξύ τῶν ἄλλων ἐπιστημονικῶν παρατηρήσεων καὶ ταύτην, ὅτι ἐγένετο διὰ πρῶτην φοράν μετ' ἐπιτυχίας χρῆσις κατὰ τῆς χολέρας νέου τινὸς φαρμάκου τῆς ἐργολίνης ἢ ἐρουισβωδίνης (Estratto di segala cornuta). Τὸ ἱατροσυνέδριον εἰς ὃ παρὰ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ ἡ ἐκθεσις ὑπεβλήθη, παρεδέχθη καὶ ἐπήρκεσεν αὐτὴν καὶ ἐσύστησε τὴν δημοσίευσίν της ἡπερ καὶ ἐγένετο εἰς τὴν τυπογραφίαν ὁ Παρνασσὸς Σεργίου Χ. Παρτάνη 1856.

Ἐκ τῆς ἐπιδημίας τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἀνήγγειλε τοῦτο διὰ προαγωγῆς τὴν 14)26 Δεκεμβρίου καὶ δημοσίως ἀπένευμεν εὐχαριστίας πρὸς τοὺς ἱερεῖς ἐν γένει, ἰδίως δὲ πρὸς τοὺς τρεῖς ἰατροὺς τοῦ

Χολεροκομείου, οίτινες ἐθεράπευσαν τοὺς ἐν αὐτῷ ἀσθενεῖς.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιδημίας τὸ Ὑγειονομεῖον διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ Κ.οὺ Εὐσταθίου Δρακούλη Ἰθακησίου πᾶν μέσον ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν, ὅπως περιορίσῃ τὸ κακόν. Διὸ καὶ τὸ μέτρον τοῦ νὰ περιορίζῃ τὰς οἰκίας. ἅμα ἐν αὐταῖς ἀνεπτύσσετο τὸ μόλυσμα, ἂν καὶ ἀπέβη μάταιον, οὐχ ἦττον ὠφέλησεν εἰς τὴν μὴ διάδοσιν τῆς νόσου. Ἡ νῆσος ὅπως δώσῃ εἰς τὸν Κ.οὺ Δρακούλην δειγμάτων εὐχαριστίας, ἀπηύθυνεν αὐτῷ εὐχαριστήριον φέρον πολλὰς ὑπογραφὰς καὶ μετάλλιον χρυσοῦν μὲ τὴν ἐπιγραφὴν·

ΤΩ:

ΕΥΣΤΑΘΙΩ ΔΡΑΚΟΥΛΗ

ΥΓΕΙΟΝΟΜΩ:

ΔΙΑ ΤΟΝ ΔΙΑΚΑΗ ΖΗΛΟΝ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΧΟΛΕΡΑΣ

ΟΙ ΖΑΚΥΝΘΙΟΙ

Καὶ εἰς τὸ ὄπισθεν πρόσωπον τὸ ἐμβλημα τῆς Ζακύνθου μετὰ τοῦ ἔτους 1856. Ἐπιτροπὴ συγκειμένη ὑπὸ 16 πολιτῶν ὄλων τῶν τάξεων (α) μεταβάσα τὴν 5)17 Δεκεμβρίου εἰς τὴν Ἀστυνομίαν παρουσίασεν αὐτῷ παρόντος καὶ τοῦ Ἰατροσυεδρίου τὸ εὐχαριστήριον καὶ τὸ μετάλλιον ἀπαγγέιλαντος τοῦ δικηγόρου Ι. Ἰωαννοπούλου καὶ προσλαλιᾶν ἐν ὀνόματι τῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁ Διευθυντὴς ἀνταπήνησεν εἰς τὴν προσλαλιᾶν καὶ ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνην του. Μετὰ τοῦτο ὁ δικηγόρος ἐπιτότης Διονύσιος Κ. Φλαμπουριάδης ἐκόσμησεν αὐτὸν μὲ τὸ μετάλλιον ὅπερ ἐκρέματο ἀπὸ ταινίαν φέρουσαν χρυσὰς πόρπας. Ὁ δικηγόρος Διονύσιος Μεταξῆς Σαντορίνης ἐνεχείρισεν αὐτῷ τὴν εὐχαριστήριον τὴν φέρουσαν τὰς ὑπογραφὰς τῶν πολιτῶν, ἧτις περιείχετο ἐντὸς θήκης ἐκ μεταξοπτύλου μετὰ χρυσῶν κοσμημάτων. Ἡ Ἐπιτροπὴ μετέβη ἀκολούθως εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Διευθυντοῦ καὶ συνεχάρη μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ διὰ τὴν τιμὴν, ἣν οἱ πολῖται τῷ ἀπένεμαν.

Ἄπαντες οἱ Ἱερεῖς τοῦ Ὁρθοδόξου Κλήρου τῆς πόλεως καὶ τῆς ἐξοχῆς ὅπου ἀνεπτύχθη ἡ χολέρα καὶ οἱ Ἱερεῖς τοῦ δυτικοῦ δόγματος, ἐξ ὧν διεκρίθη καὶ ὁ Κανονικὸς Γεώργιος Σέρρας μετὰ παρα-

(α) Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐσύγκειτο παρὰ τῶν κτηματιῶν Διονυσίου Ι. Καρρέρη Ἀντωνίου Μιχαλίτση καὶ Πέτρου Βλαστοῦ — τῶν δικηγόρων Διον. Κ.οὺ Φλαμπουριάδης, Διον. Μεταξῆ Σαντορίνη, Ἀναστ. Τζέν καὶ Ἰωάν. Ἰωαννοπούλου, ἐμοῦ ὡς συμβολαιογράφου, τῶν ἐμπόρων Γεωργ. Α. Στεφάνου, Διονυσίου Κητσαροῦ, Δημητρίου Καραμπίνη — τῶν χωρικῶν Δημητρίου Φραγγογιάννη ἐκ Βολίμων, Νικολάου Μουζάκη ἐκ Γερακαρίου καὶ Ἀνδρέα Μαλούχου ἀπὸ Λιθακιά — τῶν τεχνιτῶν Νικολάου Μπόγδαρου Ἀντοῦλα Ζουραγοῦ καὶ Μιχαὴλ Λαμπιέρη κτίστου.

δειγματικοῦ ζήλου καὶ αὐταπαρνήσεως ἀδιακόπως ἔτρεχον καὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν χολερικών καὶ εἰς τὸ χολεροκομεῖον, προσφέροντες πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς τὴν ἁγίαν μετάληψιν. Οὐδεὶς τῶν ἱερέων ἠρνήθη τὴν συνδρομὴν του, ἐκτιθέμενος εἰς μυρίους κινδύνους τὴν ζωὴν αὐτοῦ.
(ἔπεται τὸ τέλος)

Εἰς τὸ Δακτυλίδι τῆς

Ἐσὺ διαμάντι ὀλόλαμπρο, ποῦ τεχνικὰ δεμένο
Τὸ τρυφερὸ τῆς δάχτυλο κρατεῖς περιζωσμένο
Καὶ χάνεις τὴ λαμπράδα σου ἐμπρὸς ἔς τὴν εὐμορφίαν του,
Ποῦ τὰ κρυφὰ του ἐγνώρισες καὶ κάθε κάμωμά του.
Ἐσὺ ποῦ ἔσαι ἑλιγνότερο σκληρὸ ἀπ' τὴ καρδιά τῆς,
Εἰπέ μου, ἂν ἐκατάλαβες, μ' ἔχει ἔς τὴ φαντασίαν τῆς;...
Πές μου, λαμπρὸ διαμάντι μου, πῶς εἰς τὸ δάχτυλό τῆς
Εὐτύχησες νὰ βρισκῆσαι, ὡς δῶρο ἀγαπητὸ τῆς;...
Τίνος εἶσαι χάρισμα εἰς τὴ παρθένα ἐκείνη;
ὦ! πές μου τὴν ἀλήθεια κ' ἐδῶ ὅ,τι πῆς θὰ μείνῃ.
Γιατί, γιατί δὲν μοῦ μιλεῖς κ' εἶσαι βουβὸ ἐμπροσὰ μου;
Ἄχ! ἡ κρυφὴ ὑποψία μου μοῦ καίει τὰ σωθικά μου!
ὦμίε!... τὸ δακτυλίδι τῆς δὲν θέλει νὰ ὀμιλήσῃ!...
Ἄρα γλυκειά, ἡ δροσοῦλά σου τὴ φλόγα μου ἄς δρασίσῃ,
Καὶ πέταξε ταχυὰ, ταχυὰ, νὰ εὔρῃς τὴν κυρά μου
Νὰ τῆς εἰπῆς τὸ δίκιο μου καὶ τὰ παράπονά μου.
Τὴ φοβερὴ ὑποψία μου ταχυὰ, ταχυὰ, νὰ σβύσῃ
Κ' ἕνα τῆς δάκρυο φέρε μου, εἰάν γιὰ μὲ δακρύσῃ.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΚΑΥΟΚΕΦΑΛΟΣ

ΕΛΛΑ

Ἐλα καὶ τὰ χρυσάνθεμα ἐσένα καρτεροῦνε
Κι' ἡ μυρωμένας κυκλαμιεὶς γιὰ ἔσένα, φῶς μου, ἀνθοῦνε.
Ἐλα, ἡ ξανθὴ ἡ Ἀγράμπελη ποῦ ἔστῃς πλαγιὰς ροδίτσι
γιὰ ἔσένα, ξανθογάλανη, γιὰ ἔσένα λαχταρίζει.
Ἐλα. Στὸ θάσος τὰ πουλιά γιὰ ἔσένα κελαιδοῦνε
Καὶ μὲ γλυκὰ καλῆματα, ξανθὴ μου, σὲ καλοῦνε.
Μόνον ἡ καρδιά μου δὲ μιλεῖ, μονάχη αὐτὴ σιωπᾶνει
Καὶ μὲ λαχτάρια καὶ καῦμὸ ἐσένα περιμένει.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΪΟΣ Ζάκυνθος.
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΡΙΑΝ ΕΝ ΤΩ ΟΥΡΑΝΩ

(Ποίημα του Άγγλου ποιητού Burns)

Παράφρασις Παν. Ματαράγκα

Ἄστρον θραδέως ἀνατέλλον
Εἰς τὸν ὠραῖον οὐρανόν,
Καὶ τὴν πρῶτην ἀναγγέλλον
Διὰ ἀκτίνων ἀσθενῶν

Ἐρχεσ' ἐκ νέου, τὴν ἡμέραν
Φέρον εὐφρόσυνον ἐκεῖ,
Ὅπου φεῦ! εἶδον δι' ὑστέραν
Φορὰν τὸ πλάσμα τὸ γλυκύ.

Μαρία μου, σικὰ φιλτάτη,
Ἄλλ' ἀποπτᾶσα ὡς σικὰ,
Λύπη τὰ πνευμά σου ταραττει,
Ἡ ἢ χαρὰ σοὶ μειδιᾷ;

Τοῦ ἐρωμένου σου, Μαρία,
Ἀκούεις ἄρα τοὺς λυγμούς,
Βλέπεις ὀπίους ἢ ἀθλία
Ψυχὴ τευ πάσχει σπαραγμούς;

Πῶς τὴν χρυσοῦν νὰ λησμονήσω
Ἐκείνην ὦραν εἰμπορῶ,
Ὅτ' ἐν τῷ δάσει ν' ἀπαντήσω
Ἡτύχησα τῷ ἱερῷ

Τὴν κόρην τῶν λαμπρῶν ἐλπίδων
Παρά τὸ βεῖθρον τὸ ταχύ
Τοῦ Ἄηρος κ' ἐγγύς της εἶδον
Μίαν ἡμέραν εὐτυχῆ;

Τὰς προσφιλεῖς μου ἀναμνήσεις
Παρελθουσῶν παραφορῶν,
Χρόνε, οὐδέποτε θὰ σβύσης
Διὰ τῶν μαύρων σου πτερῶν.

Ἐν τῇ ταλαίῃ μου καρδίᾳ
Ἡ τελευταία σου εἰκὼν

Θὰ μένη πάντοτε, Μαρία;
Φεῦ! ὄνειρον παροδικόν.

Τὰς χαλικώδεις του ἐφίλει
Ὁ Ἄηρ ὄχθας τρυφερά,
Ἄς χλόη ἔσκεπε ποικίλη
Καὶ δένδρων θαλερῶν σικὰ.

Τ' ἀνθύλλικ νὰ πατηθῶσιν
Ἀνέκλυτον θηλυπρεπῆ
Κ' ἐρωτικοὶ ν' ἀντιβοῶσιν
Πτηνῶν δὲν ἔπαυον σκοποῖ.

Ὁ ἥλιος ἐν μέσ' ὠραίων
Νεφῶν τὸν δρόμον συμπληρῶν
Τὴν γῆν μ' ἐν βλέμμα τελευταῖον
Ἐφαίνετο παρηγορῶν.

Ἡ μνήμη μου ἐπὶ τῶν θείων
Σκηνῶν ἐκείνων ἀγρυπνεῖ,
Ἀκτὶς οὐράνιος εἰς βίον,
Ὅν νύξ καλύπτει σκοτεινῆ.

Ὁ χρόνος φεύγων βαθυτέραν
Σκάπτει τοῦ στήθους τὴν πληγὴν
Ὅπως ὁ ρύαξ καθ' ἡμέραν
Σκάπτει πλεσιότερον τὴν γῆν.

Μαρία μου, ὦ ἀποπτᾶσα
Προσφιλεστάτη μου σικὰ,
Ποῦ ἢ ὠραία μεταδᾶσα,
Ψυχὴ σου ἤδη μειδιᾷ;

Βλέπεις τὸν τάλαν ἐραστὴν σου,
Ἐν πάσῃ κλαίοντα σικὰ;
Ἐγγίζουσι τὴν ἐσπέρην σου
Οἱ στηθοβόροι του λυγμοί;

ΣΗΜ. Εἰς τὸ ποίημα τοῦτο ὀφείλεται τὸ γοητευτικὸν εἰς τὴν

μνην ποίημα τοῦ περιπαθῆς Λαμαρτίνου καὶ εἰς τοῦτο ἡ ἐπίσης τρυφερά ὦδη τοῦ ἡμετέρου Ἰουλίου Τυπάλδου ἡ ἀρχομένη διὰ τῆς στροφῆς

Μόλις ἔφεγγε τ' ἀστέρι
Τῆς αὐγῆς γλυκὰ, γλυκὰ
Μόσχους ἔχυνε τ' ἀέρι
Ἐ τὴν ὠραία πρωτομαγιά.

Καὶ οἱ δύο οὗτοι τρυφεροὶ ποιηταὶ ἀπέδωκαν διὰ τῶν μιμήσεών των τὴν περιπαθῆ γλυκύτητα τοῦ πρωτοτύπου· μάλιστα ὁ πρῶτος, ὅστις ἂν μόνον ἐποιεῖ τὴν Λίμνην αὕτη θὰ ἦτο ἀρκούσα νὰ τῷ προσκορίσῃ λαμπρὸν διὰ τὴν ἀθανασίαν τίτλον. Καὶ ὁ Ἕλληνας ἐπίσης τὸ Ἀγγλικὸν ἀριστοῦργημα ἐνδύσας δι' ὄλως Ἑλληνικῶν ἐνδυμάτων, παρέδωκεν εἰς τὰ χεῖλη τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινοῦ, ὅπερ ἀγνοοῦν τὴν ξενικὴν αὐτοῦ καταγωγὴν καὶ εὐρίσκον ἐν αὐτῷ βαθύ μελαγχολίας αἰσθημα καὶ ἔκφρασιν ἀνεπιτήδευτον συγκατέλεξε μεταξύ τῶν τρυφερωτέρων ἐρωτικῶν ἔσματιῶν του.

Ἡ ἡμετέρα μετάφρασις, ἢ μάλλον παράφρασις γενομένη εἰς γλῶσσαν ὅλως καθαρῆς καὶ ἐν στίχοις αὐστηροῖς ἐμοιοκαταληκτοῦσι δὲν ἀποδίδει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὔτε τὴν χάριν, οὔτε τὴν ἀφελῆ περιπαθίαν τοῦ πρωτοτύπου. Εἶνε ἀπλῆ σκιαγραφία, τὴν ὁποίαν ὡς τοιαύτην προσφέρομεν εἰς τοὺς συνδρομητὰς τῶν Μουσῶν, οἵτινες, ἵνα ἐννοήσωσι τὴν ἀξίαν τοῦ περιφήμου τούτου ποιήματος, ὀφείλουσιν, ἂν ὦσιν εἰδήμονες τῆς Ἀγγλικῆς, ν' ἀναγνώσωσι τὸ πρωτότυπον, ἂν τῆς Γαλλικῆς, τὴν ρηθεῖσαν μίμησιν τοῦ Λαμαρτίνου καὶ, ἂν καὶ ταύτην ἀγνοοῦσι, τότε ἂς ἀναγνώσωσι τὸ πρὸς τὴν Μαρίαν περιπαθῆ ἔσματιον τοῦ Τυπάλδου καὶ κατοπί τὴν ἡμετέραν μετάφρασιν εἰς τὴν ὁποίαν, ἂν δὲν εὐρωσι τὰς ἐν τοῖς ἄλλοις ποιητικῶν ἀρετὰς, ἴσως ἀποζημιωθῶσιν ἐκ τῆς καλῆς γλώσσης καὶ στιχουργίας.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

— Ὁ γνωστὸς ἐν τῇ πολιτείᾳ τῶν γραμμάτων ἱστορικὸς καὶ συμπαθὴς ποιητὴς Ranieri Ajazzi, κατ' αὐτὰς ἐδημοσίευσε πολῦτιμον συλλογὴν ποιήσεων ὑπὸ τὸν τίτλον *Pathos*, διηρημένην εἰς δύο μέρη. Πᾶσαι αἱ ποιήσεις του ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ ποιητὴς εἶναι ἀριστος καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ πάλλει ὑπὲρ παντὸς γενναίου καὶ ἀγαθοῦ. — Εἰς τὸ ἀντίτυπον ὅπερ ὁ διαπρεπὴς ποιητὴς ἀπέστειλεν εἰς τὴν ἐνταῦθα Δημότικὴν Φωσκολιανὴν Βιβλιοθήκην, ἰδίαις χερσὶν ἔγραψε τὸ ἔξης ὠραῖον ἐπιγράμμα — *Alla memoria—d' UGO FOSCOLO—Poeta e Patriotta—simbolo—della fratellanza—fra la Grecia e l' Italia—invitando—alla Biblioteca Comunale di Zante—che s' intitola—del suo Nome—questo libro—povero d' Arte—non d' affetti—l' autore—everentemente s' inclina.*

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

— Ἐδημοσιεύθη κατ' αὐτάς ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ καὶ εὐφραντάσου ποιητοῦ μας Ἀνδρέου Μαρτζώκη, εἰς διπλοῦν φύλλον, ποίημα «Εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Ἑλένης Μ. Συγούρου» γραφείσαν ἐξ ἑτη ἀπὸ τοῦ θανάτου αὐτῆς ὑπὸ τῆς νεαρᾶς ἐρασιτέχνιδος δεσποινίδος Μαρίας-Ἰουλίας Δ. Ξένου. Ὡς σύρασιν τοῦ περιπαθεστάτου τούτου ποιήματος φρονοῦμεν ὅτι εἶνε ἀρκετὸν τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ.

— ΠΑΤΡΙΔΟΓΡΑΦΙΑ ΖΑΚΥΝΘΟΥ. — Ἐξεδόθη κατ' αὐτάς ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῶν «Μουσῶν» Δ.Χ. Ζῶν ἡ ἀνωτέρω πατριδογραφία κατ' ἐρωταπόκρισιν, πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῶν δημοτ. Σχολείων Ζακύνθου Τιμᾶται πρὸς λεπτά 15 καὶ πωλεῖται εἰς τὸ κατάστημα Γ. Ζῶν ἀπέναντι τοῦ Ἁγίου Στεφάνου.

ΟΔΗΓΟΣ ΕΡΓΟΧΕΙΡΩΝ. — Περιοδικὸν ἐβδομαδιαίον ἐν Ἀθήναις ἐκδιδόμενον. Πᾶσα σύρασις ὑπὲρ τοῦ ἀρίστου τούτου περιοδικοῦ τοῦ ἀναπληροῦντος ἑλλειψιν ἐπαισητοτάτην παρὰ τῶ ἐν Ἑλλάδι γυναικείῳ φύλῳ θεωρεῖται ὅλως περιττή. Ἡ ποικιλία τῶν ἐν αὐτῷ διαφόρων ἐργασιῶν, τὰ καλλιτεχνικὰ ἐργόχειρα, συμπλέγματα, ὀνοματόσημα καὶ σχέδια καὶ τέλος τὸ εὖωνον τῆς τιμῆς καθιστῶσι τὸ περιοδικὸν τοῦτο ἀπαραίτητον γολισμόν ἐν ταῖς αἰθούσαις πάσης οἰκογενείας καὶ τῶν δεσποινίδων τὴν καλλιτέραν ἐνασχόλησιν. Ἐτησίᾳ συνδρομῇ δρχ. 5, ἐξάμηνος 2.50 καὶ τρίμηνος 1.50. Πᾶσα αἴτησις ἀπευθυντέα οὕτω αἰδιούθουν Ἐπιτροπῶν Συρμῶν καὶ Ὀδηγοῦ Ἐργοχειρῶν» (Ὀδὸς Βουλῆς ἀριθ. 17) Ἀθήνας

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Διεύθ. „Παρισ. Συρμῶν“ Ἀθήνας. Ἐλάβομεν καὶ εὐχαριστοῦμεν. — Διεύθ. „Σοσιαλιστοῦ“. Λαμβάνομεν τακτικῶς φύλλα καὶ εὐχαριστοῦμεν. — Γ.Δ.Κ. μηχανικόν, Λαμίαν. Ἐλάβομεν συστημένην καὶ εὐχαριστοῦμεν. — Σ.Ρ. Πάτρας, Ἀκατάλληλον. — Σ.Μ.Κ. Σμύρνην. Σᾶς ἐνεγράψαμεν συνδρομητάς. — Κ.Φ. Λονδίνον. Ἐπίσης. — Α.Μ. καὶ Μ.Α. Παρισίους. Εὐχαριστοῦμεν. — Rivista Letteraria. Napoli. Mille ringraziamenti. — „Νέον Αἰῶνα“ ἐνταῦθα. Συμφωνοῦμεν πληρέστατα ὡς πρὸς τὸν περιορισμὸν τῆς ποικιλίας τῆς ὕλης, ἀλλ' εἴθε εἰς θέσιν νὰ γνωρίζητε, ὅτι δὲν σκέπτονται πάντες οἱ συνδρομηταὶ μας καὶ οὕτω. Θέλουσι πολλὰ καὶ ἡμεῖς ἐξ ἀνάγκης πολλὰ τοῖς παρέχομεν. — Γ. Κ. ἱεροδιάκονον. Ἐνταῦθα. Ὁ χρόνος τῆς ἰδρύσεως τοῦ περὶ οὗ μᾶς γράφετε ἐν τῇ πόλει μας ναοῦ τοῦ Παντοκράτορος δὲν εἶνε ἡμῖν γνωστὸς, καίτοι ἐπὶ πολὺ ἠσχολήθημεν ἐν τῷ παρ' ἡμῖν Ἀρχιεπισκοπικῷ περὶ τῶν ναῶν τῆς νήσου ἡμῶν. Τοῦτο μόνον γνωρίζομεν ὅτι εἶνε ἀρχαιότατος, καθότι ἐκ τινος συμβολαίου εὐρισκομένου εἰς τὰς πράξεις τοῦ Συμβολαιογράφου ἱερέως Θεοφυλάκτου Παλαμηδᾶ καὶ φέροντος χρονολογίαν 4 Σεβρίου 1560 βλέπομεν, ὅτι τὸ ναὸς τοῦ Παντοκράτορος, ὅστις τότε εἶχε Μοναστήριον καὶ Νοσοκομεῖον, ἐκτίσθη ὑπὸ τινος Ι. Λεσκοκόλου, τοῦ ἐκείνου ἀναστάτορος καὶ πρὸ τῆς τοῦ συμβολαίου ἐκείνου χρονολογήσεως.